

РЕШЕНИЕ

№ 599

гр. Сливен, 26.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СЛИВЕН, X СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Нина М. Коритарова

при участието на секретаря Мариана В. Тодорова
като разгледа докладваното от Нина М. Коритарова Гражданско дело № 20212230102972 по описа за 2021 година

Постъпила е искова молба, подадена от В. Й. Т., ЕГН: ***** от гр. Сливен, **** чрез адв. К.Т. от АК-Варна, в качеството ѝ на наследник на Г.А.Т. против НАЦИОНАЛНО БЮРО ЗА ПРАВНА ПОМОЩ, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Развигор“ № 1, БУЛСТАТ: 175018757 с която е предявен отрицателен установителен иск с правно основание чл. 439 ГПК, с които се претендира да се признае за установено, че ищцата не дължи на ответника, след извършеното от ищцата в изпълнение на указанията на съда изменение на петитума на нейната претенция съобразно наследственият ѝ дял сумата от ¼ от 200 лв., съставляваща направени разноски за особен представител, за които е издаден изпълнителен лист от 18.05.2015 г. по гр.д. № 3078/2007 г. на СлРС въз основа, на който е образувано изп.д. №20209150401961 по описа за 2020 г. на ЧСИ Гергана Грозева като погасени по давност.

Ищцата твърди, че на 18.05.2015 г. по искане на НБПП бил издаден изпълнителен лист по гр.д. № 3078/2007 г. по описа на СлРС въз основа на влязло в сила протоколно определение от 24.02.2015 г., влязло в законна сила на 20.04.2015 г., по силата на което нейния баща и наследодател Г.А.Т. бил осъден да заплати на НБПП сумата от 200 лв., съставляваща разноски за особен представител и от този момент задължението било станало изискуемо. Въз основа на този изпълнителен лист било образувано изп.д. №20209150401961 по описа за 2020 г. на ЧСИ Гергана Грозева. Твърди, че процесното вземане по см. на чл. 110 ЗЗД се било погасявало с петгодишна погасителна давност. В случая вземането било станало изискуемо на 20.04.2015 г. и било погасено по давност на 20.04.2020 г., тъй като в

рамките на този период не били извършвани изпълнителни действия по изпълнителното дело. На 18.09.2020 г. било образувано изп.д. №20209150401961 по описа за 2020 г. на ЧСИ Гергана Грозева срещу наследниците на Г.А.Т. сред които бил и наследодателя на ищцата Й.Г.Т.. Развива съображения относно института на придобивната давност и предпоставките за уважаването на иск по чл. 439 ГПК. Цитира ТР № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

Моли съдът да признае за установено, че не дължи на ответника след извършеното от ищцата в изпълнение на указанията на съда изменение на петитума на нейната претенция съобразно наследственият ѝ дял сумата от $\frac{1}{4}$ от 200 лв., съставляваща направени разноски за особен представител, за които е издаден изпълнителен лист от 18.05.2015 г. по гр.д. № 3078/2007 г. на СлРС въз основа, на който е образувано изп.д. №20209150401961 по описа за 2020 г. на ЧСИ Гергана Грозева като погасени по давност. Претендира разноски.

В срока по чл.131 ГПК отговор е депозиран. Ответникът твърди, че предявения иск е недопустим, тъй като по отношение на него не е налице пасивна процесуална легитимация, с оглед разпоредбата на чл. 276 от ЗПП съгласно която правомощието за събиране на процесното вземане принадлежало на НАП, който бил надлежния ответник. Ищцата имала правен интерес единствено да претендира, че не дължи сума съобразно своя наследствен дял от вземането, но не и наследствените дялове на другите наследници на длъжника. Другите двама наследници на длъжника Г.А.Т. били заплатили задълженията си и по отношение на тях изпълнителното производство било прекратено. Излага и съображения по отношение на неоснователността на иска. Вземането не било погасено по давност, тъй като с издаване на изпълнителния лист на 18.05.2015 г. била прекъсната давността и започвала да тече нова давност, която била прекъсната с образуването на изп.д. №20209150401961 по описа за 2020 г. на ЧСИ Гергана Грозева, по което били извършвани изпълнителни действия. Позовава се на чл. 3, ал. 1, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение и на пар. 13 от ПЗР на Закона за изменение на Закона за здравето, съгласно които давностния срок бил спрял да тече считано от 13.03.2020 г. до

21.05.20 г. Процесното вземане било за разноски за правна помощ по см. на чл. 276 от ЗПП и по отношение на него НБПП следвало да се приравни на частноправен субект. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на процесуалния представител на ищцата и счита, че същото следва да бъде определено под предвидения минимален размер. Моли съдът да отхвърли иска като неоснователен и недоказан и да им присъди сторените по делото разноски.

С оглед характера на предявените искове, съдът е разпределил между страните следната доказателствена тежест: указал е на ищеца, че следва да докаже, че е налице новонастъпило обстоятелство по см. на чл. 439 ГПК, а именно факт настъпил след издаването на изпълнителния лист относно вземанията, за които е издаден, каквото в случая се явява изтеклата петгодишна погасителна давност за вземанията. С оглед твърденията на ищеца в исковата молба, че задължението е погасено по давност, съдът е указал на

ответника, че носи доказателствената тежест за установяване на обстоятелствата, довели до прекъсване, респ.спиране на давностния срок, каквото се явява предприемането на изпълнително действие, което прекъсва давността.

След като прецени събраните по делото доказателства,намира следното от фактическа страна:

Установява се от приложеното изп.д. № 1961/2020 г. на ЧСИ Гергана Грозева, че същото е било образувано въз основа на молба от 18.09.2020 г. на НАП-ЦУ, гр. София, като към молбата е бил приложен изпълнителен лист от 18.05.2015 г. по гр.д. № 3078/2007 г. на СлРС, по силата на който Г.А.Т. е бил осъден да заплати на Национално Бюро Правна Помощ сумата от 200 лв., съставляваща разноски за особен представител и 5 лв. държавна такса за издаване на изпълнителен лист по сметката на СлРС. В качеството на длъжници в това изпълнително дело са били конституирани наследниците на длъжника Г.А.Т. по издадения изпълнителен лист, тъй като същият бил починал. Тези наследници, от които се претендира изпълнение на задължението на техния наследодател в условие на разделност били В.Г.Т., А.Г.Т. и Й.Г.Т.. С молбата за образуване на изпълнителното дело вискателят бил изискал да бъдат изискани справки в регистъра на БНБ, както и справки за трудови правоотношения и при установяване на такива да бъдат наложени запори, опис на движими вещи в дома на длъжника. От тези справки се било установило, че Й.Г.Т. бил починал и било изискано удостоверение за наследници, от което било видно, че има за единствен наследник ищцата по делото. Не са били налагани запори на наследниците на длъжника, тъй като било необходимо да им бъдат връчени покани за доброволно изпълнение с указания по чл. 51 ЗН. Изцяло били погасени задълженията на длъжниците А.Г.Т. и В.Г.Т., поради постъпили плащания от тяхна страна в рамките на срока за доброволното изпълнение. С разпореждане от 01.07.2021 г. изпълнителното производство било прекратено по отношение на двамата длъжници. Ищцата в настоящото производство била получила поканата за доброволно изпълнение с указанието по чл. 51 ЗН на 01.07.2021 г. Към момента изпълнителното дело е висящо единствено по отношение на длъжника В. Й. Т., по отношение на която няма наложени запори или възбрани и не са предприемани изпълнителни действия предвид обстоятелството, че изпълнителни действия не следва да бъдат предприемани до приемането на наследството от страна на наследниците на длъжника.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Ищцата е предявила иск по чл.439 от ГПК, като иска да бъде признато за установено по отношение на ответника, че не дължи процесните суми поради наличие на новонастъпили обстоятелства /след осъществено производство по чл. 404 ГПК/,а именно погасяването на вземанията поради изтекла погасителна давност. С оглед горното предявеният иск се явява допустим, тъй като, както вече се посочи, ищцата се позовава

на новонастъпили, след влизане в сила на изпълнителното основание, факти, на които длъжникът може да се позовава при оспорване на изпълнението по чл.439 ГПК. Предявеният иск е допустим и в тази връзка възраженията на ответника са неоснователни, защото наличието на висящ изпълнителен процес за събиране на вземането по изпълнителния лист е достатъчно основание за пораждаване на правен интерес у длъжника за предявяване на иска по чл.439 ГПК, с който се оспорва изпълнението. В случая това условие е налице – срещу ищцата е образувано изп.д. № 1961/2020 по описа на ЧСИ Гергана Грозева, с район на действие Окръжен съд-гр.Сливен, като производството по това изпълнително дело продължава да е висящо по отношение на нея и е частично прекратено по отношение на другите двама длъжника, тъй като не е събрано цялото вземане на вискателя. Само когато принудителното изпълнение е приключило и вискателят е изцяло удовлетворен, не е налице правен интерес за длъжника от предявяване на установителния иск по чл. 439 ГПК. В този случай, ако длъжникът счита, че са настъпили факти, изключващи изпълняемото право, на негово разположение е друг вид защита. В разглеждания случай, в който е установено, че изпълнителният процес е висящ, въпросите има ли и какъв е размерът на събраните суми по висящото изпълнително дело, и намира ли приложение разпоредбата на чл.118 ЗЗД, са без правно значение с оглед предмета на делото, като тези въпроси не съставляват и обстоятелства, влияещи на правния интерес за предявяване на иска. Това е така, тъй като предмет на иска по чл.439 ГПК е само установяването на факти, изключващи изпълняемото право. Частичното удовлетворяване на вискателя въз основа на изпълнителния лист не е факт по смисъла на чл. 439 ГПК, изключващ изпълняемото право и не влияе на допустимостта на иска. Ищецът по този иск има правен интерес да установи, че изпълняемото право не съществува, докато срещу него като длъжник е предприето принудително изпълнение, какъвто е разглежданият случай. Предявеният отрицателен установителен иск се основава на твърдението на ищцата, че процесните вземания са погасени по давност, в рамките на което основание съдът дължи произнасяне. С този иск се търси съдебна защита – установяване недължимост на вземане поради изтекла погасителна давност, т. е. че е погасена възможността за принудителното му изпълнение. Задължението за заплащане на разноските за особен представител е частно публично вземане, което се погасява с петгодишна погасителна давност по чл. 110 ЗЗД. Законът предвижда прекъсване на давността с предприемане на действия за принудително изпълнение - чл. 116, б. "в" ЗЗД. Доколкото ищцата не оспорва основанието за пораждаването на вземането и неговия размер, а претендира погасяване по давност, то значимо съобразно ТР № 2/13 от 26.06.2015 г. на ОСГТК на ВКС по делото, се явява обстоятелството дали по образувано изпълнително производство са предприети валидни изпълнителни действия в рамките на течението на давностния срок. Тъй като изпълнителното производство по издаденото изпълнително основание е образувано на 18.09.2020 г. и по него не са извършвани изпълнителни действия, по отношение на ищцата. Предвид липсата на извършени изпълнителни действия, както по отношение на ищцата, така и по отношение на нейния наследодател не е налице и прекъсване на давността, поради което и с изтичането на петгодишния период от издаване на изпълнителния лист на 18.05.2015 г. до 18.05.2020 г.

претендираното вземане се е погасило по давност. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнителното дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи и книжа съгласно т. 10 на ТР № 2/2015 г. на ОСГТК на ВКС, както и подаването на молба за образуване на изпълнително производство. В случая дори и да се приеме, че по време на извънредното положение от 13.03.2020 г. до 21.05.2020 г. е била прекъсната погасителната давност, същата е изтекла на 26.07.2020 г., а изпълнителното производство е било образувано на 18.09.2021 г. след като вече е била изтекла погасителната давност за задължението.

С оглед горното следва да се приеме, че процесната сума не се дължи от ищцата на ответника, в който смисъл и предявеният иск следва да се уважи. При този изход на делото и на основание чл.78,ал.1 от ГПК ответникът следва да заплати на ищцата разноски по производството, в размер на 300 лв., съставляваща адвокатско възнаграждение, тъй като ищцата е освободена от държавна такса и разноски с Определение № 751 от 13.07.2021 г. Съдът, счита, че възражението на ответника за прекомерност на адвокатското възнаграждение на процесуалния представител на ищцата е неоснователно, тъй като същото е уговорено в минимален размер.

По отношение на претенцията на ответника с основание чл. 78, ал. 4 ГПК, тъй като поради изменението на иска по посока на намаляване на неговия размер ищецът десезира съдът с останалата част от неговата претенция съдът счита, че отговорността за разноски по чл.78 от ГПК е ограничена обективна отговорност, изградена изцяло върху идеята на законодателя за отговорност за неоснователни действия.

С определение № 277 от 14.05.2014г. по ч.гр.д.№ 2432/2014 г. на ВКС, I г.о., постановено по реда на чл.274 ал.3 от ГПК и представляващо задължителна съдебна практика, е прието, че в определени случаи ищецът има право да бъде обезщетен за сторените разноски при прекратяване на делото, въпреки че той е десезирал съда чрез отказ или оттегляне на иска, при наличието на данни, че ответникът с поведението си е дал повод за завеждане на делото. В редица други определения на ВКС по реда на чл.274 ал.3 ГПК, също със задължителен за долустоящите съдилища характер, е постановено, че в подобна хипотеза поведението на ответника подлежи на преценка и той няма право на разноски, ако е станал причина за предявяването на иска, независимо, че производството по делото е било прекратено поради отказ или оттегляне на исковата молба, /определения по ч.гр.д. № 275/2010 г. на IV г.о., ч.гр.д.№ 205/2012 г. на I г.о., ч.гр.д.№ 6176/2014 г. на IV г.о., и др./. В случая ответникът подавайки молба за образуване на изпълнителното дело е дал повод за завеждането на исковата претенция.

Ответникът следва на основание чл. 78, ал. 6 ГПК да заплати държавна такса в размер на 50 лв. по сметката на СлРС. Ръководен от изложеното, Сливенският районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 439 ГПК по отношение на **В. Й. Т.**, ЕГН: ***** от гр. Сливен, ****, в качеството ѝ на наследник на Г.А.Т., че **НЕ ДЪЛЖИ** на **НАЦИОНАЛНО БЮРО ЗА ПРАВНА ПОМОЩ**, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Развигор“ № 1, БУЛСТАТ: 175018757 след извършеното от ищцата в изпълнение на указанията на съда изменение на размера на нейната претенция съобразно наследственият ѝ дял **сумата от ¼ от 200 лв. /50 лева/**, съставляваща направени разноски за особен представител, за които е издаден изпълнителен лист от 18.05.2015 г. по гр.д. № 3078/2007 г. на СлРС въз основа, на който е образувано изп.д. №20209150401961 по описа за 2020 г. на ЧСИ Гергана Грозева като **ПОГАСЕНА ПО ДАВНОСТ**.

ОСЪЖДА НАЦИОНАЛНО БЮРО ЗА ПРАВНА ПОМОЩ, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Развигор“ № 1, БУЛСТАТ: 175018757 да заплати на **В. Й. Т.**, ЕГН: ***** от гр. Сливен, **** сумата от **300 лв.**, съставляваща сторени по делото разноски.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 ГПК **НАЦИОНАЛНО БЮРО ЗА ПРАВНА ПОМОЩ**, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Развигор“ № 1, БУЛСТАТ: 175018757 да заплати по сметката на СлРС сумата от **50 лв.**, съставляваща държавна такса.

Решението може да се обжалва пред Сливенски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните с препис.

Съдия при Районен съд – Сливен: _____